

Practical Law:

הלכה

Rambam, Laws of Prayer, Ch. 2

הרמב"ם הלכות תפלה פרק ב'

(1) On Yom Kippur, in each of the five prayer services, a person says an *Amidah* prayer consisting of seven blessings: The first and last three that are always said and the middle one, on the subject of the day. In each one of the prayer services, he concludes the middle blessing with the words; King over all the Universe, Who sanctifies the Jewish People and the Day of Atonement. If Yom Kippur falls on the Sabbath, he concludes this blessing at every prayer service with the words, King of all the Universe, Who sanctifies the Sabbath, the Jewish People, and the Day of Atonement.

(2) To what does this apply? To the fast day of Yom Kippur of ordinary years, but on the Yom Kippur of the Jubilee Year, a person says nine blessings in the *Amidah* of the additional [*mussaf*] prayer service, just as in

the additional [*mussaf*] prayer of Rosh HaShanah, and they are the very same blessings, no less and no more. But they are said only when the Jubilee is observed. (3) Whenever a person recites the *Amidah* prayer, he precedes the first blessing with the words; (Psalms 51:17) "Lord, open my lips, and let my mouth will speak of Your praise." And he concludes the prayer by saying; (Psalms 19:15) "May the words of my mouth and the thoughts of my heart be pleasing before You ...." and then, he steps backwards.

א ביום הכפורים מתפלל בכל תפלה מחמש תפלות שבע ברכות שלש ראשונות ושלש אחרונות ואמצעית מעין היום וחותרם בכל אחת מהן מלך על כל הארץ מקדש ישראל יום הכפורים ואם חל להיות בשבת חותרם בכל תפלה מהן מלך על כל הארץ מקדש השבת וישראל יום הכפורים: ב במה דברים אמורים ביום צום של כל שנה ושנה אבל ביום צום של שנת היובל מתפלל תפלת המוספין תשע ברכות כמו שמתפלל במוסף ראש השנה והן אותן הברכות עצמן לא פחות ולא יותר ואין מתפללין אותן אלא בזמן שהיובל נוהג: ג בכל תפלה מהתפלות פותח קודם לברכה ראשונה ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך וכשהוא חותרם בסוף התפלה אומר יהיו לרצון אמרי פי וגו' ואחר כך צועד לאחוריו:

PEKUDAI FOR MONDAY**פקודי ליום שני**

TORAH

תורה

יכוין בקריאת ארבעה פסוקים אלו שהם כנגד ד דמילוי יוד דשם ב'ין להשאיר בו הארה מתוספת הרוח משבת שעברה

כּו וַיְהִי מֵאֵת פֶּכֶר הַכֶּסֶף לְצִקָּת אֵת אֲדָנִי כּו וְהוּא מֵאָה כִּכְרִין דִּכְסָף לְאַתְכָּא יְת סַמְכֵי קוּדְשָׁא וְיֵת

(27) And the hundred *kikar* of silver [were used] to cast the sockets of the

RASHI

רש"י

(כו) לְצִקָּת. בתרגומו לְאַתְכָּא: אֵת אֲדָנִי — [This word is to be understood] as it is translated [by Onkelos, namely:]

[נתך] "metal," named such because it is cast (נתך) "to pour" [related to the word מתכת, "metal," named such because it is cast] (see Rashi 9:33 above). **The sockets of the Sanctuary** — [used as bases] for the planks

סִמְכֵי דְפִרְכַּתָּא מְאָה סִמְכֵין
 לְמְאָה כְּכַרִּין כְּכַרָּא לְסִמְכָא:
 כח וַיֵּת אֶלְפָּא וְשִׁבְעַ מְאָה
 וְשִׁבְעִין וְחֲמִשָּׁא עֶבֶד וַיִּין
 לְעִמּוּדֵיָא וְחָפָא רִישֵׁיהוֹן וְכִבֵּשׁ
 יְתֵהוֹן: כט וַנְּחָשָׂא דְאַרְמוּתָא
 שִׁבְעִין כְּכַרִּין וַתְּרִין אֶלְפִין
 וְאַרְבַּע מְאָה סִלְעִין: ל וְעֶבֶד
 בַּה יֵת סִמְכֵי תִרְעַ מִשְׁכַּן זְמַנָּא
 וַיֵּת מִדְּבַחָא דְנִחָשָׂא וַיֵּת סִרְדָּא
 דְנִחָשָׂא דִּי לֵיהּ וַיֵּת כָּל מְנִי
 מִדְּבַחָא:

הִקְדָּשׁ וְאֵת אֲדָנִי הַפְּרָכֶת מֵאֵת אֲדָנִים
 לְמֵאֵת הַכֶּכֶר כְּכָר לְאֲדָן: כח וְאֵת־הָאֶלֶף
 וְשִׁבְעַ הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עָשָׂה וַיִּים
 לְעִמּוּדִים וְצִפָּה רֵאשִׁיהֶם וְחֲשֵׁק אֹתָם:
 כט וַנְּחָשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כְּכָר וְאֶלְפִים
 וְאַרְבַּע־מְאוֹת שֶׁקֶל: ל וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אֲדָנֵי
 פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחָשֶׁת וְאֵת־
 מִכְבַּר הַנְּחָשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֵת כָּל־כְּלֵי
 הַמִּזְבֵּחַ:

Sanctuary and the sockets for [the supporting pillars of] the Cloth Partition — one hundred sockets for one hundred *kikar*, a *kikar* for each socket. (28) And with the one thousand seven hundred and seventy-five [shekel], he made hooks for the [Courtyard] pillars, covering their tops and girding them with [silver] strands. (29) And the [total] copper [donated] as a wave-offering was seventy *kikar* and two thousand four hundred shekel; (30) With it, he made the sockets at the Entrance to the Tent of Appointment, and the copper Altar together with its copper grating, and all the vessels for this Altar.

RASHI

of the Sanctuary. There were forty-eight such planks, [housed in a total of] ninety-six sockets (see 26:15-25 above). And thus, [together with] the four sockets [used as bases for the supporting pillars] of the Cloth Partition (see 26:31-32 above), the total [number of silver sockets in the Sanctuary,] came to one hundred (as stated in our verse). All of the remaining sockets [necessary for the Sanctuary] are stated by Scripture to be made of copper (see 26:37 and 27:17 above). (28) Covering their tops — [not the tops of the hooks (Siftei Chakhamim), but rather, he covered the tops of] the pillars with these [remaining 1,775 shekel of silver (Mizrachi)]. For concerning all of these [Courtyard pillars], Scripture writes that he covered their tops with silver and girded them with [silver] strands (see verses 17 and 19 above).

רש"י

הִקְדָּשׁ. שֶׁל קִרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן שֶׁהֵם מ"ח קִרְשִׁים וְלָהֶן צ"ו אֲדָנִים וְאֲדָנֵי פִרְכַּת אֶרְבַּעַה הֲרִי מְאָה וְכָל שְׂאֵר הָאֲדָנִים נִחָשֶׁת כְּתִיב בָּהֶם: (כח) וְצִפָּה רֵאשִׁיהֶם. שֶׁל עִמּוּדִים מִהֶן. שֶׁכָּבְלָן כְּתִיב וְצִפָּה רֵאשִׁיהֶם וְחֲשֻׁקֵיהֶם כְּסָף:

PROPHETS I Kings 7

מִן בְּכֶכֶר הַיַּרְדֵּן יִצְקֵם הַמֶּלֶךְ בְּמַעְבְּהַ הַיַּרְדֵּם בֵּין מִן בְּמִישְׁרֵי יַרְדֵּנָא אֶתִּיכִינוּן

(46) In the plain of the Jordan did the king cast them, in the thickness of the

נביאים מלכים א פרק ז

מִלְכָּא בְּעוֹבֵי גְרַגְשָׁתָא בֵּין
סְכוּת וּבֵין צָרְתָן: מִזּוּ וְאַצְנַע
שְׁלֹמֹה יֵת כָּל מְנִיָּא מִסְגֵּי
לְחָדָא לְחָדָא לְיֵת סוּף לְמַתְקָל
נְחֹשָׁא: מִחַ וְעַבְד שְׁלֹמֹה יֵת כָּל
מְנִיָּא דֵי בְּבֵית מְקֻדָּשָׁא דֵי יֵת
מְדִבְחָא דְדִהְבָּא וְיֵת פְּתוּרָא דֵי
עֲלוּהֵי לְחֵם אֲפִיָּא דְהָבָא:
מִטּוּ וְיֵת מְנִרְתָּא חֲמִשׁ מִימֵינָא
וְחֲמִשׁ מְשֻׁמָּאלָא קֳדָם בְּיֵת

סְכוּת וּבֵין צָרְתָן: מִזּוּ וַיִּנַּח שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַפְּלִים
מֵרַב מְאֹד מְאֹד לֹא נִחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת:
מִחַ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַפְּלִים אֲשֶׁר בֵּית יְדוּהָ אֵת
מִזְבַּח הַזֹּהֵב וְאֶת־הַשְּׁלֶחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים
זֶהְבִּי: מִטּוּ וְאֶת־הַמְּנֹרֹת חֲמִשׁ מִיְמִין וְחֲמִשׁ מְשֻׁמָּאל
לְפָנֵי הַדְּבִיר זֶהְבִּי סָגוּר וְהַפָּרַח וְהַנֶּזֶר וְהַמְּלֻקָּחִים
זֶהְבִּי:

כפורי דהבא טבא ושונתא ובוציניא וצבתיא דהבא:

clay between Succot and Tsartan. (47) And Shlomoh left all the utensils unweighed, because they were very many; therefore the weight of the copper was not determined. (48) And Shlomoh made all the utensils that belonged to the House of the Lord; the altar of gold, and the table of gold, upon which was the showbread, (49) And the lampstands of pure gold, five on the right side, and five on the left, before the Sanctuary, and the flowers, and the lamps, and the tongs of gold.

RASHI

(46) **Cast** — *i.e., melted [and then cast].*
במעבה האדמה — *means in the thickness of the ground.* (49) **Five on the right side** — *of the menorah that was made by Moshe [and five on the left side of the menorah].* **And the flowers** — *i.e., of the menorah.* **And the lamps** — *these are the cups into which the oil and wicks are placed. And the tongs* — *with which the wick is lifted out of the oil.*

רש"י
(מו) וְצָקָם. הַתִּיכָם: בְּמַעְבַּה הָאֲדָמָה. בְּעוֹבֵי
הָאֲדָמָה: (מט) חֲמִשׁ מִיְמִין. הַמְּנֹרָה שֶׁעָשָׂה מִשֶּׁה
וְחֲמִשׁ מְשֻׁמָּאל: וְהַפָּרַח. שֶׁל מְנֹרָה: וְהַנֶּזֶר.
בְּזִכְיוֹ שְׁנוֹתַיִן בְּהוֹן הַשֶּׁמֶן וְהַפְּתִילָה: וְהַמְּלֻקָּחִים.
שְׁמֵרִימִין הַפְּתִילָה מִתּוֹךְ הַשֶּׁמֶן:

Writings Mishlei 20

כֹּה פָּתָא הוּא לְגַבְרָא דְנָדַר
לְקוּדְשָׁא וּבִתְרֵי חֲדָיָא לְיָהּ
נִפְשִׁיהּ: כּוּ מְבַדֵּר לְרִשְׁעֵי

כֹּה מוֹקֵשׁ אָדָם יֵלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר נִדְרִים לְבַקֵּר:
כּוּ מְזוּרָה רִשְׁעִים מִלֶּךְ חֲכָם וַיֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם אוֹפֵן:

(25) When one is ensnared he has impaired his holiness, and he must seek out vows. (26) The Wise King scatters the wicked, and drives the wheel over them.

RASHI

(25) **When one is ensnared** — *when one stumbles and sins.* יֵלַע קֹדֶשׁ — *he impairs his holiness.* **And he must seek out vows** — *such a person must seek sacrifices to vow and pray for his life.* (26) **Scatters the**

רש"י
(כד) מוֹקֵשׁ אָדָם. בְּשֹׂאֲדָם נִבְשַׁל בְּעִבְרָה: וַיֵּלַע
קֹדֶשׁ. מְקַלְקֵל קְדוּשָׁתוֹ: וְאַחַר נִדְרִים לְבַקֵּר. צְרִיף
אָדָם לְחֹזֵר אַחַר קְרֻבּוֹת לְנִדּוּר וּלְהִבְיָא לְבַקֵּשׁ עַל
נַפְשׁוֹ: (כו) מְזוּרָה רִשְׁעִים. פָּרַעַה וְחִילוּ וַיֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם

wicked — *Pharaoh and his host and He repaid them to their measure.*

כֹּז נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֵפֶשׁ כָּל־חֲדָרֵי־בֵּטָן: מִלְכָּא חֲסִימָא וּמְהַפֵּךְ עֲלֵיהוֹן
 כַּח חֶסֶד וְאֱמֶת יִצְרוּ־מַלְךְ וְסֵעַד בַּחֲסֵד פְּסָאוֹ: גִּלְגָּלָא: כּו שְׂרָגָא דְאֵלְהָא
 נִשְׁמַתָּא דְבִנֵי נִשְׂא וּבְצִיָּא
 כְּלָהוֹן גִּיָּא דְכָרִיסָא: כַּח חֶסֶדָא וְקוּשְׁטָא יִנְטְרוּ לְמִלְכָּא וּמִתְקַן כּוּרְסִיָּה בַּחֲסֵדָא:

(27) The soul of man is the candle of the Lord, searching all the innermost parts.
 (28) Kindness and truth preserve the king; and his throne is upheld by kindness.

RASHI

רש"י

(27) **The soul of man is the candle of the Lord** — which testifies against him in judgment. (28) **Kindness and truth preserve the king** — they guard over the king.

בְּמִדְוָתָם: (כו) נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. מַעֲרִידָה עָלָיו בְּדִין:
 (כח) חֶסֶד וְאֱמֶת יִצְרוּ. יִשְׁמְרוּ אֶת הַמֶּלֶךְ:

Mishnah Shabbat, chapter 23

משנה שבת פרק כג

(1) A man may borrow pitchers of wine and pitchers of oil from his neighbor, provided that he does not say to him; Lend [them] [halveini] to me [where the term halveini is used, it signifies long term and we fear lest the lender mark it down so that he not forget it]; and in the same manner, a woman [may borrow] loaves from her neighbor. If he does not trust him, he leaves his cloak with him [as a pledge] and makes a reckoning with him after the Sabbath. So, too, if the eve of Passover in Jerusalem falls on a Sabbath [and he forgot to buy his Pesach sacrifice], he leaves his cloak with him [the vendor] and receives his Pesach lamb and makes a reckoning with him after the Festival. (2) A man may count his guests and his dessert portions orally, but not from a written note [i.e., if had written a list of all the guests he is having for Shabbat, he should not read that list on Shabbat. One reason is, lest he erase the name of a guest who is not coming; another reason is, lest he start reading other secular documents]. One may cast lots with his sons and members of his household for [portions at] the table [i.e., who will get which portion. Since everything belongs to the head of the household, each doesn't really mind what he gets. However, one may not cast lots with other guests (all of whom brought their own food or paid for the meal) who may measure, weigh

א שׂוֹאֵל אָדָם מִחֶבְרוֹ כְּדֵי יֵין וְכַדֵּי שֶׁמֶן, וּבִלְבַד שְׂאֵל
 יֹאמֵר לוֹ הַלּוּנִי, וְכֵן הָאִשָּׁה מִחֶבְרָתָהּ כְּפָרוֹת. וְאִם אֵינּוּ
 מֵאֲמִינוּ, מְנִיחַ טְלִיתוֹ אֶצְלוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶשְׁבוֹן לְאַחַר
 שַׁבָּת. וְכֵן עֶרֶב פֶּסַח בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁחַל לְהִיּוֹת בְּשַׁבָּת,
 מְנִיחַ טְלִיתוֹ אֶצְלוֹ וְנוֹטֵל אֶת פֶּסַחוֹ וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶשְׁבוֹן
 לְאַחַר יוֹם טוֹב: ב מוֹנֶה אָדָם אֶת אוֹרְחָיו וְאֶת
 פְּרָפְרוֹתָיו מִפִּי, אֲבָל לֹא מִן הַכֶּתֵב. וּמִפִּיס עִם בְּנָיו
 רַבְּנוּ עוֹבְדֵי מִבְּרִטְנוּרָא

א שׂוֹאֵל. וּבִלְבַד שְׂאֵל יֹאמֵר הַלּוּנִי. דְּהַלּוּאָה לּוֹמֵן מְרוּבָה מִשְׁמַע, וּקִימָא לֶן סַחַם הַלּוּאָה שְׁלִשִׁים יוֹם, הִלְכֵךְ אֲתִי
 מְלוּזָה לְכַתּוּב עַל פְּנִקְסוֹס כֶּךָ וְכֵךְ הַלּוּיָתִי לְפִלוּנִי כְּדֵי שְׂאֵל יִשְׁכַּח: מְנִיחַ טְלִיתוֹ אֶצְלוֹ. אִם אֵינּוּ מֵאֲמִינוּ. וְלוֹקַח אוֹתוֹ
 וּמְקַדְּשׁוֹ בַשַּׁבָּת, דְּחוּבוֹת שְׁקִבּוּעַ לְהֵן זְמַן יְכוּלִים לְהַקְדִּישׁ בַּשַּׁבָּת: ב פְּרָפְרוֹתָיו. מִיָּנִי מַעֲדָנִים: אֲבָל לֹא מִן הַכֶּתֵב.
 אִם כָּתַב מֵעֶרֶב שַׁבָּת כֶּךָ וְכֵךְ אוֹרְחִים כְּדֵי שְׂאֵל יִשְׁכַּח, לֹא יִקְרָא בְּאוֹתוֹ כָּתַב בַּשַּׁבָּת, גּוֹזֵרָה שְׂמָא יִמְחֹק, אִי נִמִּי שְׂמָא
 יִקְרָא בַשְּׁטָרֵי הַדִּיּוֹטוֹת, וְאִין מוֹתֵר לְקָרוֹת בַּשַּׁבָּת אֲלֵא בְּתוֹרָה שְׁכַתְּבָהּ וּבְתוֹרָה שֶׁבַע לֶפֶה לְאַחַר שְׁכַתְּבָהּ וּבְפִירוּשִׁיקָהּ,
 אֲבָל בְּשֹׂאֵר דְּבָרִים אוּ בַּסְּפָרֵי חֻמּוֹת שְׂאִינָן מִדְּבָרֵי נְבוּאָה אוּ מִפִּירוּשִׁיקָהּ, אֲסוּרִים: מִפִּיס. מִטִּיל גּוֹרֵל לְחֻלְקָא מִי יִגִּיעַ

or count what they receive on the Sabbath, in order to compare with the others. However, this is permitted during the week], provided that he does not intend to offset a large portion against a smaller one [i.e., all portions are of similar size] because [otherwise, each guest pays attention to the size of the portion he receives and agrees to the lottery only

because he thinks he will get the larger amount, therefore] this is prohibited as gambling. And [so, too, on a Festival, priests] may cast lots for sacrifices [i.e., for the portions to be eaten from those animals which have been sacrificed] on Festivals, but not for the portions [of those animals sacrificed the day before, i.e., the Rabbis did not permit casting lots on the Festival for portions of animals sacrificed before the Festival, since those lots should have been cast before the Festival]. (3) A man must not hire workers on the Sabbath [even for work to be performed after the Sabbath], nor instruct his neighbor to hire workers on his behalf [since speech concerning weekday affairs is prohibited based on the verse "Nor pursuing your business nor speaking of vain matters" (Isaiah 58:13)]. One must not go [on the Sabbath] to the [outermost limit of the] *techum Shabbat* [the two thousand cubit Sabbath boundary] to await nightfall [when the Sabbath expires] in order to hire workers or bring in produce [or anything else which would be forbidden to perform on the Sabbath, since this is, in fact, preparing on the Sabbath for something that is prohibited to perform on the Sabbath]; but one may do so in order to watch [his field, because had his field been within the Sabbath boundary, watching it would be permitted], and [once there,] he may bring [home] produce with him [since his intent was to watch]. Abba Shaul stated a general principle; Whatever I have a right

רבנו עובדיה מברטנורא

כל מנה ומנה: **עם בניו ועם בני ביתו**. שוהן סמוכים על שולחנו שאין כאן קפידא, אבל עם אחר לא, דבני חבורה המקפידים זה על זה, שאין מוחלין ואינן מוותרים זה לזה, עוברים משום מדה ומשום משקל ומשום מנין ומשום לווין ופורעין דגזור בהו רבנן שמא יכתבו: **ובלבד שלא יתכווין**. וכו'. מתניתין חסורי מחסרא והכי קתני, מפסי אדם עם בניו ועם בני ביתו על השלחן ואפילו מנה גדולה כנגד מנה קטנה, ודוקא עם בניו ועם בני ביתו, אבל עם אחר לא, ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד קטנה או הוא דביום טוב אסור ובחול שרי, אבל אם נתכוין לעשות מנה גדולה כנגד מנה קטנה אפילו בחול אסור: **משום קוביא**. דגול הוא, דאסמכתא לא קניא. והאי אסמכתא היא, דסמיך על הגורל אם יפול לו הגורל על המנה הגדולה יזכה בה ולפיכך תלה עצמו אף לגורל הקטנה על הספק, ואילו ידע מתחילה שכן לא היה מתרצה: **חלשים**. גורלות, כמו חולש על גוים (ישעיה יד): **על הקדשים ביו"ט**. שנשחטו ביום טוב, לחלק אותם בין הכהנים: **אבל לא על המנות**. של קדשים של אתמול: **ג לא ישכור אדם פועלים**. דכתיב (ישעיה נה) ממצוא חפצך ודבר דבר: **ולא יאמר אדם לחברו**. וכו'. לדיוקא נקטיה, לא יאמר לחבירו שכור לנו פועלים, אבל אומר לו הנראה שתעמוד עמי לערב, כלומר עכשיו נראה אם תבוא אלי לכשתחשך, ואף על פי ששניהם יודעים שעל מנת לשכרו לפעולתו הוא מזהירו, כיון דלא מפרש ליה שכירות בהדיא שרי, דקיימא לן דיבור אסור הרהור מותר: **אין מחשיכין על התחום**. לקרב עצמו בשבת עד סוף התחום ולהחשיך שם, שיהיה קרוב למקום הפועלים או לפרס להביא פירות, דכל דבר שאסור לעשותו בשבת אסור להחשיך עליו. אבל מחשיך הוא להיות קרוב לצאת ולשמור פירותיו, דזה דבר המותר בשבת לשמור פירותיו: **ומביא פירות בידו**. הואיל ועיקר מחשבתו לא היתה לכך: **כלל אמר אבא שאול**. אתנא קמא פליג, דאסר כל החשכה ולא מפליג בין החשכה של מצוה להחשכה של רשות.

ועם בני ביתו על השלחן, ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד קטנה, משום קביא. ומטיילין חלשים על הקדשים ביום טוב, אבל לא על המנות: ג לא ישכור אדם פועלים בשבת, ולא יאמר אדם לחברו לשכור לו פועלים. אין מחשיכין על התחום לשכור פועלים ולהביא פרות, אבל מחשיך הוא לשמור, ומביא פרות בידו. כלל אמר אבא שאול, כל

to instruct [on the Sabbath that it be done after the Sabbath, i.e., for a mitzvah (see next *Mishnah*)], I am permitted to await nightfall, [in preparation] for it [at the *techum Shabbat*]. (4) One may go and await nightfall at the *techum Shabbat* in order to [attend and to] ascertain the needs of a bride or to [attend to the] needs of the deceased, [such as] to bring a coffin and shrouds for the deceased [immediately after *Shabbat*]. If a gentile brought flutes [to play solemn music] on the Sabbath [from outside the *techum Shabbat*, due to the fact that it is obvious that they

were brought on behalf of the Jew, the Rabbis banned their use at the funeral and therefore], one must not mourn for a Jew on them, unless they came from a place nearby [i.e., from within the *techum Shabbat*]. If he [a gentile] made a coffin for himself or dug a grave for himself [on *Shabbat*], a Jew may be buried in it. But if [he made it] for the sake of a Jew, he may never be buried in it. (5) All the necessities for the deceased may be performed [on the Sabbath, i.e.,] he may be anointed with oil and washed [to slow the body's decay], provided that no limb is moved. [Since the limbs of the deceased are *muktzah*, they may not be moved; however, they may be touched.] A pillow [or mattress] may be moved from under him so that he is subsequently on the sand [but he may not be moved from the pillow, since the limbs of the deceased may not be moved], in order that he keep [i.e., so that the body remains cool. The mattress or pillow may add heat thereby hastening decay]. The jaw may be tied up, not in order to close it, but rather, [to give it support] so that it should not open further, and likewise, if a beam is broken, it may be supported by a bench or the side boards of a bed, not in order to raise it [to its previous level], but so that it should not sink further. One may not close [the eyes of] the deceased [which is considered equivalent to a limb] on the Sabbath, nor on

שָׁאֲנִי וְכֹאֵי בְּאִמְרָתוֹ, רְשָׁאֵי אֲנִי לְהַחֲשִׁיד עָלָיו: ד' מַחֲשִׁיכִין עַל הַתְּחוּם לְפָקֵחַ עַל עֶסְקֵי כְּלָה, וְעַל עֶסְקֵי הַמֵּת לְהֵבִיא לוֹ אַרְוֹן וְתַכְרִיכִין. גוֹי שֶׁהֵבִיא חֲלִילִין בְּשַׁבָּת, לֹא יִסְפֹּד בְּהֵן יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא אִם כֵּן בָּאוּ מִמְּקוֹם קְרוֹב. עָשׂוּ לוֹ אַרְוֹן וְחָפְרוּ לוֹ קֶבֶר, יִקְבֵּר בּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִם בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, לֹא יִקְבֵּר בּוֹ עוֹלָמִית: ה' עוֹשִׂין כָּל צְרִכֵי הַמֵּת, סְכִין וּמְדִיחִין אוֹתוֹ, וּבִלְבָד שְׁלֵא יִזְיוּ בּוֹ אָבֵר. שׁוֹמְטִין אֶת הַכֵּר מִתַּחְתָּיו וּמְשִׁילִין אוֹתוֹ עַל הַחוּל בְּשִׁבִיל שְׁיִמְתִּין. קוֹשְׂרִין אֶת הַלְּחִי, לֹא שְׁיַעֲלֶה, אֲלֵא שְׁלֵא יוֹסִיף. וְכֵן קוֹרֶה שֶׁנִּשְׁבְּרָה, סוֹמְכִין אוֹתָהּ בְּסַפְסָל אוֹ בְּאַרְכּוֹת הַמֶּשֶׁה, לֹא שֶׁתַּעֲלֶה, אֲלֵא שְׁלֵא תוֹסִיף. אֵין מְעַמְצִין אֶת הַמֵּת בְּשַׁבָּת, וְלֹא כַּחַל

רבנו עובדיה מברטנורא

ואתא איהו ואמר דהחשכה של מצוה שריא, שכשם שמותר לומר לחבירו בשבת תהיה מזומן לילך לאחר חשיכה להביא ארון ותכריכים למת, כך מותר להחשיך על התחום כדי שיהיה מזומן לאחר חשיכה להביא ארון ותכריכים. וסיפא דתנן מחשיכים על התחום (לפקח) על עסקי בלה ועל עסקי המת, אבל שאול היא. והלכה כמותו: **ד' לפקח על עסקי בלה.** לעיין ולחקור בצרכי הכלה: **חלילין.** כלי נגון חלולין שקולן מעורר הבכי: **לא יספוד בהן ישראל.** קנסא הוא, משום דמוכחא מלתא שבשביל ישראל הובאו: **אלא אם כן באו ממקום קרוב.** אלא אם כן נודע לנו בבירור שבאו ממקום שבתוך התחום ולא הביאום מחוץ לתחום: **ארון.** לעצמו שיקבור בו נכרי או למכור: **ה' סכין.** בשמן: **ומדיחין.** במים. ופוקקין נקביו, סותמין נקביו העליונים והתחתונים בבגד או בשום דבר כדי שלא תכנס בהם הרוח ויתפת: **ובלבד שלא יזיוו בו אבר.** שלא יטלטל ויגביה לא ידו ולא רגלו ולא ירסי עיניו, שאסור לטלטל המת או אבר מאבריו אף על פי שמותר ליגע בו. וכן כל מוקצה מותר בנגיעה ואסור בטלטול. וביצה שנולדה בשבת או ביום טוב אסורה אפילו בנגיעה, שמפני כדוריתה נגיעתה זהו טלטולה: **ושומטים את הכר מתחתיו.** ונמצא מוטל על החול. אבל לא מטלטלו להניחו על החול, דהא תנא רישא ובלבד שלא יזיו בו אבר: **בשביל שימתין.** שלא יסריח מחמת חום הסדיגים והכריים: **קושרין את הלחי.** של מת שהיה פיו הולך ונפתח: **לא שיעלה.** להסגר מה שנפתח,

weekdays at the moment of death, and he who closes the eyes [of a dying person] at the point of death is a murderer [because if there

was a faint glimmer of life, by physical contact with the dying individual he may, very well, be killing him].

רבנו עובדיה מברטנורא

דהיינו מזוי אבר, אלא שלא יוסיף להפתח: **סומכים אותה בספסל**. שהרי תורת כלי עליה: **ולא שתעלה**. דהוה ליה בונה: **אין מעמצין**. את עיניו בשבת אפילו לאחר יציאת נפש, דהוה ליה מזוי אבר: **שופך דמים**. שבדבר מועט מקרב מיתתו:

Gemara Shabbat, 153a

We learned elsewhere, Rabbi Eliezer said: Repent one day before your death. His disciples asked him; Does one then know on which day he will die? Then all the more reason that he repent today, he replied, lest he die tomorrow, and thus his whole life is spent in repentance. And Shlomoh also said in his wisdom; "Let your garments always be white [i.e., your soul should be pure and clean]; and let your head not lack ointment." (Ecclesiastes 9:8) Rabbi Yochanan ben Zakkai said; This may be compared to a king who summoned his servants to a banquet without appointing a time. The wise ones adorned themselves and sat at the door of the palace. They said; Is anything lacking in a royal palace [which would prevent us from being called at any moment]? The fools went about their work, saying; Can there be a banquet without preparations [obviously, we still have time]? Suddenly, the king desired [the presence of] his servants; the wise entered adorned, while the fools entered soiled. The king rejoiced at the wise, but was angry with the fools. Regarding those who adorned themselves for the banquet, he said; Let them sit, eat and drink. But those who did not adorn themselves for the banquet, let them stand and watch. Rabbi Meir's son-in-law said in Rabbi Meir's name; Then they [who stood] would [merely] look as though they were attendants [i.e., called by the king to service the dinner and as such would not be embarrassed]. Rather, both sit, the former eating while the latter goes hungry, the former drinking while the latter is thirsty, for it is said; "Therefore says the Lord God, Behold, my servants shall eat, but you shall go hungry: behold, my servants shall drink, but you shall be

עם יציאת הנפש. והמעמץ עם יציאת נפש, הרי זה שופך דמים:

גמרא שבת דף קנ"ג.

תנן התם רבי אליעזר אומר שוב יום אחד לפני מיתתך שאלו תלמידיו את רבי אליעזר וכי אדם יודע איזה יום ימות אומר להו וכל שכן ישוב היום שפא ימות למחר ונמצא כל ימיו בתשובה. ואף שלמה אמר בהקמתו (קהלת ט') בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר. אמר רבן יוחנן בן זכאי משל למלך שזימן את עבדיו לסעודה ולא קבע להם זמן. פקחין שבהן קשטו את עצמן וישבו על פתח בית המלך אמרו כלום חסר לבית המלך. טפשים שבהן הלכו למלאכתם אמרו כלום יש סעודה בלא טורה. פתאום בקש המלך את עבדיו פקחין שבהן נכנסו לפניו כשהן מקושטין והטפשיין נכנסו לפניו כשהן מלוכלכין. שמח המלך לקראת פקחין וכעס לקראת טפשיין אמר הללו שקשטו את עצמן לסעודה ישבו ויאכלו וישתו הללו שלא קשטו עצמן לסעודה יעמדו ויראו. חתנו של רבי מאיר משום רבי מאיר אמר אף הן נראין כמשמשין אלא אלו ואלו יושבין הללו אוכלין והללו רעבין הללו שותים והללו צמאים שנאמר (ישעיה ס"ה) כה אמר ה' הנה עבדי יאכלו ואתם

thirsty; [behold, my servants shall rejoice, but you shall be ashamed;] behold, my servants shall sing from joy of heart, but you shall cry from sorrow of heart.” (Isaiah 65:13-14)

תִּרְעֵבוּ הַנְּהָ עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמְאוּ וְהַנְּהָ עֲבָדַי יִרְנוּ מִטּוֹב לֵב וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכָּאֵב לֵב. דְּבַר אַחֵר בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגִדֵיךָ לְבָנִים אֵלּוּ צִיצִית, וְשָׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ אֵל חֶסֶר אֵלּוּ תְּפִילִין;

Another, interpretation: “Let your garments

always be white” — this refers to *tzitzit*; “and let not thy head lack ointment” — to *tefillin*.

זוהר פקודי דף רמ"ט ע"ב

בְּאִמְצָעֵי תָא דְהִיכְלָא דָא אֵית אַתְרָא דְקַיִימָא לְעִילָא לְעִילָא בְּאַרְבַּע פְּתַחֲזִין לְאַרְבַּע סַטְרֵי עֲלִמָא וְעִשְׂרִי מְמַנְזִין לְכָל פְּתַחָא וּפְתַחָא וְחַד מְמַנְזִי עֲלֵיהּ. וְהָאֵי כְּלִיל בְּנִהוּרָא דְאַקְרִי אַהֲדָ"אל וְהָאֵי אִיהוּ אוּפְזִין בְּתוּךְ הָאוּפְזִין מִשְׁלֵבָן דָּא בְּדָא. אֵלּוּן אַרְבַּעִין נְטִילֵי דִינָא מִבֵּי וְכוּתָא לְאַלְקָאָה לְהָאֵי נִשְׁמַתָּא דְחִבְבָּתָא לְאַלְקָאָה וְאֵלּוּן קַיִימֵי בְּשִׁלְחוּבֵי נוּרָא לְגַבֵּי אֵינּוּן נִשְׁמַתִּין וְטַאסִין לְכַר מִיְהִיכְלָא דָא וְאַלְקָאָן לְנִשְׁמַתָּא דָא וְקַיִימָא נְזִיפָא לְכַר כָּל אֵינּוּן יוֹמִין דְּאַתְנַגְרַת עֲלֶהּ וְלֹא עֲאֵלַת לְפָרְגוּדָא. וְאֵלּוּן אַרְבַּעִין אֵינּוּן דְקַמִּין וּמְנַפִּין וּמְנַדִּין לְכָל אֵינּוּן דְאַפִּיקוּ מִפּוּמִיּוּהוּ מְלָה דְלָא אֲצַטְרִיכָא וּבְתַר דָּא אֲפִיק מִפּוּמִיּוּהוּ מְלָה קַדִּישָׁא מְלָה דְאוּרִייתָא וּמְטַנְפֵי פּוּמִיּוּהוּ בַּהּ וְאֵלּוּן קַיִימֵי וּמְנַדִּין לוֹן וְקַיִימֵי בְּהָאֵי נְהוּיָא אַרְבַּעִין יוֹמִין דְלָא אֲשַׁתַּמַּע צְלוּתְהוֹן וְכּוּן לְכָל אֵינּוּן דְחָאבוּ אֵינּוּן חוּבִין דְבַעֲזִין לְנִזְפָא עֲשֵׂרָה כְּרוּזִין נִפְקִי בְּכָל יוֹמָא וּמְכַרְזִי כָּל אֵינּוּן רְקִיעִין וּבְכָל אֵינּוּן חִילִין וּמִשִּׁרְיָין אֲזִדְהֵרוּ בְּפִלְגֵינָא דְאִיהוּ נְזִיפָא נְזִיפָא אִיהוּ עַל חוּבָא פְּלוּנֵי דְעַבְדֵּי עַד דְתַב קַמִּיָּה מְאִרִיָּה רְחֻמְנָא לִישׁוּבָן. כִּד תַּב מִתְהוּא חוּבָא מִתְכַנְפֵי אֵלּוּן אַרְבַּעִין וְשָׂרָאן לִיהּ וּכְדִין אֲכַרְזִיו עֲלֶיהּ פִּלְגֵינָא שָׂרָא נְזִיפָא מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה צְלוּתִיהּ עֲאֵלַת וְעַד לָא תַב נְזִיפָא אִיהוּ לְעִילָא וְתַתָּא וּנְטִירוּ דְמְאִרִיָּה אֲתַעֲדֵי מְנִיָּה וְאַפְלוּ בְּלִילָא נִשְׁמַתִּיהּ נְזִיפָא דְסַתְמִין לָהּ כָּל תַּרְעֵי שְׁמַיָּא וְלֹא סִלְקָא וְדַחֲזִין לָהּ לְכַר. הָאֵי אוּפְזִין דְקַיִימָא עַל אֵלּוּן אַרְבַּעִין כִּד נְטִיל מְטָא לְהוּא אַתְרֵי דְאַקְרִי תָא הֲרָצִים וְכִד עָאֵל עָאֵלוּ עִמִּיהּ אֵינּוּן אַרְבַּעִין דִּי מְמַנְזִין בְּאַרְבַּע פְּתַחֲזִין וְסִלְקוּן כָּל אֵינּוּן מְגִינִין דִּי דְחָבָא וְאֵלּוּן אֵינּוּן מְלָאכִין דְאַקְרוּן חֲשַׁמְלִים וְאֵינּוּן מְגִינִין וְסִיפִין וְרוּמְחִין דְרַחֲטֵי לְאַנְזָא עֲלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל מִשְׁאֵר עִמִּין וְלֹאנְהָא קְרָבָא כְּהוּ וְלִנְקַמָּה לוֹן כְּפּוּם שְׁעֵתָא כְּלָא אֲרִיכוּ וּבְגִין כִּד אַקְרִי תָא הֲרָצִים אַתְרֵי דְאֵינּוּן רָצִים רַחֲטֵי וְאוּחֵי לְאַנְהָא וְלִנְקַמָּא נִקְמִין לְקַבֵּל רָצִים אַתְרִינִין דְרַחֲטֵי לְאַבְאֲשָׁא וְלֹאֲתַרְעָא מוֹלִין לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהּ וְרָזָא דָא (אֲסַתֵּר ג) הֲרָצִים יִצְאוּ דְחוּפִים רָצִים מִסַּטְרָא דָא וְרָצִים מִסַּטְרָא דָא וּבְגִינְהוֹן (שֶׁם ה) וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן עֲהֵלָה וְשַׁמְחָה אוּ נְבוּכָה. אֵי מְקַדְמֵי אֵלּוּן דְחָבָא הָעִיר שׁוֹשֵׁן שַׁמְחָה וְאֵי מְקַדְמֵי אֵלּוּן דְסַטְרָא אַתְרָא הָעִיר שׁוֹשֵׁן נְבוּכָה. וְהָא אוּקִימְנָא דְכִבְלָא קַיִימִין אֵלּוּן לְקַבֵּל אֵלּוּן סַטְרָא דָא לְקַבֵּל סַטְרָא דָא וּבְגִין כִּד אֵלּוּן מְגִינִין לְכִבְלָא כִּד סִלְקוּן אֵלּוּן בְּאֵלּוּן נִפְקֵי חַד אֲוִירָא דְלְעִילָא וְאַתְעַבִּידוּ כְּלָהוּ מְגִין חַד וְסִימְנִיד (כְּרַאשִׁית ט"ו) אֲנָכִי מְגִין לָךְ;

Yosef le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Sha'arei Kedusha, Part 2, Chapter 4

מספר שערי קדושה ח"ב שער ד'

Regarding embarrassing another person, calling another person by a derogatory name, or getting honor at the expense of another person's shame: Those who do so, descend in hell and do not rise again, and have no share in the World to Come. These actions are included

הַלְבַּנַּת פָּנִים וּמְכַנְיָה שֵׁם רַע לְחַבִּירוֹ וְהַמְתַּכְבֵּד בְּקַלּוֹן חַבִּירוֹ יוֹרְדִין לְגִיהֵנּוּם וְאֵינּוּן עוֹלִים וְאֵינּוּן לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא

in the prohibition against murder. As our Rabbis, of blessed memory, said (Baba Metzia 58b) In the west [the Land of Israel], what are they very careful about? About the red which departs and the white which comes [when causing a person's face to change color with embarrassment]. Regarding Frivolity: This is one of the four categories of people who will not behold the Divine Presence. Our Rabbis, of blessed memory, said; (Avodah Zarah 18b), Whoever acts frivolously falls into hell. They also said (ibid.; Avot 3:3) that even sitting idle is considered a sitting place of the frivolous, as it is written; (Psalms 1:1) “Fortunate is the person ... and who did not sit in the sitting place of the frivolous.” And then it says (verse 2); “But, rather, his desire is for God's Torah.” What is written after it (verses 3-4)? “He will be like a tree planted by streams of water .... Not so the wicked ....” And our Rabbis, of blessed memory, said; (Avot 6:2) Every day a Heavenly Voice [emanates from Mount Chorev and] says; Woe to mankind on account of their insulting the Torah. For whoever does not occupy himself with Torah is called rebuked. By this they mean, banished before Heaven, may God save us.

Practical Law:

Rambam, Laws of Prayer, Ch. 2

(1) On Rosh Chodesh and the intermediate days of the Festivals, in the evening, morning, and afternoon prayers, a person says an *Amidah* prayer consisting of nineteen blessings, as on other days. At [רצה] the *Avodah* blessing; he adds [יעלה ויבא], Our God and the God of our forefathers, may there arise, come ... . In the additional [*mussaf*] prayer of the intermediate days, a person says the additional [*mussaf*] prayer just as on the Festival. On Rosh Chodesh, he says [an additional *mussaf* prayer consisting of] seven blessings: The first and last three as always, and a middle one on the subject of the sacrifice for Rosh Chodesh. He concludes this blessing with the words; Who sanctifies the Jewish People and the new moons. (2) On a Sabbath that falls during the intermediate days of a

וְהֵם בְּכָלֵל לֹא תִרְצֶחַ בְּמֹו שְׂאֲמָרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה בְּפֶרֶק הַזֶּהב בְּמַעֲרָבָא בְּמַאי זְהִירֵי טְפֵי בְּאַזִּיל סוּמְקָא וְאַתִּי הוֹרָא. לִיְצַנּוּת הִיא אַחַד מֵאַרְבַּע כְּתוּת שְׂאִינָן מְקַבְּלוֹת פְּנֵי שְׂכִינָה וְאַמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה כָּל הַמִּתְלוֹצֵץ נוֹפֵל בְּגִיְהֵנָם. וְאַמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה אִפְלוּ יֵשֵׁב בְּטֵל הָרִי זֶה מוֹשֵׁב לְצִים וְכִמוּ שְׂכָתוֹב אֲשֶׁרִי הָאִישׁ וְגו' וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב וְסִמְיָה לִיָּה בִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חִפְצוֹ וְגו' מֵה כְּתִיב בְּתַרְיָה וְהִיא כְּעֵץ שְׂתוּל עַל פְּלִגֵי מַיִם וְגו' לֹא כֵן הִרְשָׁעִים וְגו' וְאַמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה בְּכָל יוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמֶרֶת אִוִי לָהֶם לְבָרִיּוֹת מַעֲלֹבוּנָה שֶׁל תוֹרָה שְׂכָל מִי שְׂאִינוּ עוֹסֵק בְּתוֹרָה נִקְרָא נְזוּף רְצוּנָם לוֹמֵר מְנוּדָה לְשָׂמִים ה' יִצִּילָנוּ:

הלכה

הרמב"ם הלכות תפלה פרק ב'

א בְּרֵאשֵׁי חֻדְשִׁים וּבְחוּל הַמוֹעֵד מִתְפַּלֵּל עֶרְבִית שְׁחָרִית וּמִנְחָה תִּשַׁע עֶשְׂרֵה בְּרִכּוֹת כְּשֶׁאֵר הַיָּמִים וְאוֹמֵר אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא בְּמוֹסַף בְּחוּל הַמוֹעֵד מִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת הַמוֹסַף כְּמוֹ שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּיוֹם טוֹב וּבְרֵאשֵׁי חֻדְשִׁים מִתְפַּלֵּל שֶׁבַע בְּרִכּוֹת שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת וְשְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת וְאַמְצָעִיּוֹת מֵעֵין קָרְבָן רֵאשׁ חוֹדֶשׁ וְחוֹתָם בָּהּ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרֵאשֵׁי חֻדְשִׁים: ב שֶׁבֶת שְׂחָל בְּחוּל הַמוֹעֵד וְכֵן רֵאשׁ חוֹדֶשׁ שְׂחָל

Festival, and so, too, On Rosh Chodesh that falls on a Sabbath, a person says seven blessings in the evening, morning, and afternoon prayers, as on other Sabbaths, and adds; May there rise, come ... in the *Avodah* blessing. In the additional [*mussaf*] service, he begins and ends the middle blessing with the subject of the Sabbath and mentions the sanctity of the day in the middle of the blessing. On Rosh Chodesh he concludes it with; Who sanctifies the Sabbath, the Jewish People, and the new moons. On the intermediate days of a Festival, he concludes the middle blessing of the additional Amidah prayer in the same way as on a Festival that comes out on the Sabbath [Who sanctifies the Jewish People and the festive seasons — [מקדש ישראל והזמנים —

להיות בשבת מתפלל ערבית ושחרית ומנחה שבע ברכות בשאר השבתות ואומר יעלה ויבא בעבודה במוסף מתחיל בברכה אמצעית מענין שבת ומשלים בענין שבת ואומר קדושת היום באמצע ברכה וחותם בה בראשי חודשים מקדש השבת וישראל וראשי חודשים ובחול המועד חותם בה כמו שהוא חותם ביום טוב שחל להיות בשבת:

PEKUDAI FOR TUESDAY

TORAH

פקודי ליום שלישי

תורה

יכין בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה דשם ב"ן להשאיר בו הארה מתוספת הנפש משבת שעברה

לא וית סמכי דדרתא סחור
סחור וית סמכי תרע דרתא
וית כל סכי משכנא וית כל
סכי דרתא סחור סחור: א ומן
תכלא וארגנא וצבע זהורי
עבדו לבושי שמושא לשמשא
בקודשא ועבדו ית לבושי
קודשא די לאהרן כמא די

לא ואת־אֲדָנִי הַחֲצַר סָבִיב וְאֶת־אֲדָנִי שַׁעַר
הַחֲצַר וְאֵת כָּל־יִתְדֵת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־
יִתְדֵת הַחֲצַר סָבִיב: לט א וּמִן־הַתְּכֵלֶת
וְהָאֲרָגְמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ בְגָדֵי־שָׂרָד
לְשָׂרֵת בְּקֹדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ

(31) And the sockets of the surrounding Courtyard, and the sockets of the Courtyard's entrance, and all the stakes of the Sanctuary and all the stakes of the surrounding Courtyard. **39** (1) And from the [wool dyed] green[ish-blue], the [wool dyed] purple, and the strips of [wool dyed] crimson, they made laced coverings for holy use, and they made the holy garments belonging to Aharon,

RASHI

רש"י

(1) **And from the [wool dyed] green[ish-blue], the [wool dyed] purple, [the strips of (wool dyed) crimson —**
[The materials donated for the Sanctuary also included linen (see verse 25:4 above),

(א) ומן התכלת והארגמן וגו'. שש לא נאמר כאן ומכאן אני אומר שאין בגדי שרד הללו בגדי בהונָה שבבגדי בהונָה היה שש אלא הם בגדים שמכסים בהם בלי הקדש בשעת סלוק מסעות שלא היה

however] linen is not mentioned in our verse here [which lists those materials used to make the בגדי שרד]. From this [omission], I say that these בגדי שרד are not priestly garments, for the priestly garments contained linen. Rather these בגדי שרד are vestments used to cover the holy vessels when they were packed up on a journey [from one stopover in the desert to the